

Huvudman

EKERÖ KOMMUN
info@ekero.se

Beslut

Datum 2026-03-18
Dnr SI 2025:10353
Sida **1 (19)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Uppgårdskolan i Ekerö kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen Ekerö kommun att **senast den 7 augusti 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd, arbetet mot kränkande behandling och beslut om betyg. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Ekerö kommun inte följer dessa förelägganden kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Ekerö kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. Se till att, vid minst ett tillfälle innan den 7 augusti 2026, informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav avseende när skolpersonal ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd samt om skolans rutiner för detta. Huvudmannen ska dokumentera när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § andra stycket och 3 kap. 7 § skollagen.)
2. Se till att rektorn inleder en utredning om en elevs behov av särskilt stöd för varje anmälan om särskilt stöd som görs till rektorn eller den rektorn har delegerat uppgiften till. Detsamma gäller för anmälningar som har inkommit men där utredning ännu inte har påbörjats. Rektorn ska under perioden den 18 mars 2026 – 31 juli 2026 dokumentera datum för samtliga anmälningar som har gjorts samt för utredningar som har startats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen.)

3. För varje utredning om särskilt stöd som har avslutats innan den 31 juli 2026 ska rektorn, eller den rektorn överlåtitt beslutanderätten till, fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats under perioden den 18 mars 2026 – den 31 juli 2026. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 9 § skollagen.)
4. Se till att åtgärdsprogram utformas i enlighet med författningarnas krav så att det framgår vem som är ansvarig för utvärdering och uppföljning av ett åtgärdsprogram samt vilket datum detta ska ske. Skolans senaste beslut om åtgärdsprogram vid tidpunkten för huvudmannens redovisning ska ges in till Skolinspektionen i samband med redovisningen. (3 kap. 9 § skollagen.)
5. Se till att åtgärdsprogram utvärderas utifrån det datum som anges i åtgärdsprogrammet. Skolans senaste beslut om åtgärdsprogram som har utvärderats och följts upp, samt eventuella bilagor ska ges in till Skolinspektionen i samband med redovisningen (3 kap. 9 § skollagen.)

Arbetet mot kränkande behandling

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 7 augusti 2026 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav om att personal som får kännedom om att en elev upplever sig blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Huvudmannen ska dokumentera när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § andra stycket, 6 kap. 5 och 10 §§ skollagen.)
2. Se till att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den 18 mars 2026 – den 31 juli 2026. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 10 § skollagen.)

Beslut om betyg

1. Se till att beslut om betyg fattas av den eller de lärare som har bedrivit undervisning i ämnet. Om läraren eller lärarna inte är

legitimerade ska beslut om betyg fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Samtliga betyg ska föras med egenhändig signatur av den eller de lärare som beslutat om ett betyg. Huvudmannen ska inkomma med signerade betygskataloger för vårterminen 2026, av vilka det ska framgå vem eller vilka som fattat beslut om betyg samt en lärarförteckning för samma period. (3 kap. 16 § skollagen, 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [SKOLFS 2011:123].)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser arbetet med trygghet och studiero.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:10353) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2025 inlett en tillsyn av Uppgårdskolan i Ekerö kommun. Utbildningen vid skolan omfattar årkurs 7 – 9. Det går cirka 300 elever vid skolan.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Uppgårdskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, skolans arbete med att skapa trygghet och studiero, skolans arbete mot kränkande behandling samt beslut om betyg.

Tillsynen har genomförts genom lektionsobservationer och intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsoteamet (EHT) och rektorn mellan den 9 och 12 december 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat beslut om åtgärdsprogram och anpassad studiegång och betygskataloger för läsåret 2024/2025. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Beslutet är indelat utifrån de områden som Skolinspektionen har granskat under tillsynen. För varje område redogör Skolinspektionen först för de omständigheter som kommit fram i utredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning. Därefter anges de bestämmelser som tillämpas. I slutet av varje område redovisar Skolinspektionen sin bedömning för det området.

I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever och lärare benämns de med siffror enligt elev- och lärarnyckel (se aktbilaga 11).

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Lärarna beskriver i intervju att de arbetar med både generella och individuella extra anpassningar, som till exempel bestämda platser i klassrummet, skriftliga instruktioner på tavlan, timetimer, bildstöd och inläsningstjänst. De individuella anpassningarna dokumenteras i skolans digitala system och kan ses av mentor, skolledningen och EHT, men inte av övriga lärare som undervisar en elev. Från och med den här terminen har lärarna regelbundna möten där de delar information och diskuterar elevers behov av extra anpassningar.

Lärarna och representanterna i elevhälsan uppger i intervju att det framför allt är lärarna som ansvarar för arbetet med extra anpassningar och att lärarna brukar påminna varandra om elevers behov av extra anpassningar i de så kallade klasschatterna som finns på skolan. Representanterna i elevhälsan uppger också att det sker uppföljningar av elevers individuella extra anpassningar efter ett antal veckor där mentor, den aktuella eleven och någon representant från elevhälsan deltar.

Rektorn uppger i intervju att arbetet med extra anpassningar fungerar väl, men att extra anpassningar och andra åtgärder kan ha blandats ihop i utredningar som tidigare gjorts på skolan och att det är viktigt att skolan får en samsyn i arbetet som rör elevers behov av stöd.

Anmälan om och utredning av behov av särskilt stöd

Rektorn uppger i intervju att han började arbeta på skolan inför höstterminen 2025. Rektorn, representanterna i elevhälsan och lärarna ger alla uttryck för att det har funnits brister i skolans arbete med särskilt stöd och att vissa av bristerna finns kvar. En representant i elevhälsan uppger att det tidigare har saknats rutiner och strukturer för att ha ett målinriktat kontinuerligt arbete. Representanten uppger vidare att det har fattats beslut som inte har dokumenterats, hållits möten utan protokoll och funnits ärenden som legat utan åtgärd. Representanterna säger att det visserligen finns saker som släpar efter men att de har haft mycket elevhälsotid och jobbar med att komma i kapp på skolan. De har nu strategiska möten och kopplar elever till nästkommande möte för att inte missa någon elev.

Flera lärare och representanter i elevhälsan uppger i intervju att när en lärare befارar att en elev inte kommer att uppfylla aktuella betygsriterier, trots stöd i form av extra anpassningar, ska läraren anmäla det. Anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd går till rektorn via EHT, där rektorn enligt intervju med lärarna ingår. I anmälan ska lärarna ange vilka extra anpassningar som gjorts och vad som har fungerat eller inte. Flera representanter i elevhälsan uppger att lärarna därefter genomför en utredning om en elev kan vara i behov av särskilt stöd med stöd av specialpedagogen eller någon annan i elevhälsan. Några av lärarna uppger att stödprocessen är otydlig för dem, även om de numera upplever att det händer saker. Två lärare uppger i intervju att specialpedagogen under höstterminen har startat utredningar om behov av särskilt stöd för två elever, och att det är specialpedagogen som genomför utredningarna och att lärarna bidrar med information.

Lärarna uppger i intervju att ingen av dem har gjort någon anmälan om behov av särskilt stöd under höstterminen 2025. Några av lärarna uttrycker att de slutade anmäla eftersom de visste att det ändå skulle landa i deras eget knä och att den känslan lever kvar. De har blivit dåliga på att be om hjälp och behöver bryta det mönstret. En lärare säger att hen inte sett något stödbehov i sin klass under terminen men att hen känner sig skeptisk och att en anmälan riskerar att bli en pappersprodukt. Rektorn bemöter detta i intervju och säger att han inte känner igen den bilden lärarna ger, utan att han har fått höra att det som lyfts har följts upp. Det hänger nog kvar hos lärare att det inte händer något tror han. Rektorn uppger att det under uppstarts dagar i augusti lyftes hur arbetet med stödprocessen ska gå till.

Två av lärarna uppger i intervju att de inte anmäler elevers behov av tid i skolans grupp Slussen till rektorn via EHT, utan att de vänder sig direkt till personalen i Slussen för att det går snabbare. Slussen är enligt lärare och rektorn en grupp där elever ges särskilt stöd. En av representanterna i elevhälsan uppger i intervju att lärare kontaktar personal i Slussen om de märker att extra anpassningar inte är tillräckliga för en elev. Rektorn och flera av representanterna för elevhälsan uppger också att det har varit så, men säger att rutinen sedan augusti 2025 är att behov av tid i Slussen ska anmälas till rektorn via EHT och därefter utredas.

Rektorn uppger i intervju att det har varit omöjligt att sammanställa den information som Skolinspektionen efterfrågat i form av en förteckning över elever som anmälts för utredning av behov av särskilt stöd. Rektorn har till Skolinspektionen gett in en delvis ifylld förteckning, där datum för olika vidtagna åtgärder såsom datum för anmälan, datum då utredning har påbörjats och avslutats inte anges i flera fall. I förteckningen kan bland annat utläsas att sju elever har anmälts för behov av särskilt stöd under perioden 19 augusti 2025 – 6 november 2025 och att utredningar har startats samma dag som anmälningarna gjordes. Rektorn har även gett in en excelfil som han uppger är en lista över alla elevärenden som han påbörjat för att gå igenom och strukturera ärendena. Listan innehåller drygt 220 namn, majoriteten av eleverna står med flera gånger för olika ärenden.

Rektorn, representanterna i elevhälsan och lärarna beskriver samstämmigt att det digitala system som skolan använder sig av är komplext och att det har startats upp många ärenden för samma elev, vilket har gjort det rörigt och svårt att följa ärenden. Flera representanter i elevhälsan uppger att skolan nu renodlar och dokumenterar allt i samma ärende för respektive elev och att det anges datum för när något dokumenterats i ärendet.

Av skolans skriftliga rutin gällande skolans arbete med särskilt stöd¹ framgår sammanfattningsvis följande. En anmälan av en elevs eventuella behov av särskilt stöd ska göras i skolans digitala system och gå direkt till EHT för beslut om utredning av särskilt stöd. Om EHT anser att en utredning av särskilt stöd behöver göras får anmälaren en notifikation i det digitala systemet och en återkoppling från EHT. Ämneslärare tillsammans med mentor och speciallärare kartlägger elevens stödbehov i en utredning om särskilt stöd. När utredningen är klar ska den skickas till EHT och rektorn tar beslut om det ska sättas in särskilt stöd. Om rektor beslutar om särskilt stöd ska detta dokumenteras i ett åtgärdsprogram.

På frågan om det alltid startas en utredning efter att en anmälan om eventuellt behov av särskilt stöd har kommit in uppger en representant i elevhälsan att det inte alltid görs eftersom det många gånger är mycket annat som behöver tas reda på. En representant uppger att även om

¹ Handlingsplan kring elever med behov av särskilt stöd på Uppgårdsskolan

elevhälsan aldrig skulle skicka tillbaka en anmälan så kan en anmälan handla om en annan oro kring en elev och då gör elevhälsan inte en utredning om särskilt stöd. En annan representant uppger att om en elev har andra behov som inte handlar om måluppfyllelse så görs andra kartläggningar. Flera representanter i elevhälsan uppger att det inte ska vara så att elevhälsan nekar behov av särskilda insatser som personal uttryckt behov av, men att elevhälsan kan sortera bland de olika behoven i skolans digitala system eftersom alla behov samlas där.

Lärarna anger i intervju sex elever² i årskurs 9 som anmäldes för behov av särskilt stöd i årskurs 7 och som inte har fått beslut avseende åtgärdsprogram. Lärarna uppger att det är rörigt och svårt att veta eller se i det digitala systemet om det har genomförts en utredning eller inte. Representanter från elevhälsan uppger att det beslutades om åtgärdsprogram för en av de sex eleverna³ i oktober 2025 men att det saknas beslut om åtgärdsprogram för de övriga fem. Representanterna uppger vidare att en utredning om särskilt stöd i vart fall avslutades för en av eleverna⁴ i november 2023 och att det för i vart fall en av eleverna⁵ saknas beslut om att starta utredning om särskilt stöd. Rektorn uppger i intervju att skolan har genomfört en utredning för en av eleverna⁶ samt att de uppgifter som lärarna och representanterna i elevhälsan har lämnat stämmer.

När Skolinspektionen ställer frågor om två elever⁷ i årskurs 9, utifrån att eleverna enligt betygskatalogen för höstterminen 2024 och vårterminen 2025, har betyget F i ett antal ämnen framkommer följande. Lärarna uppger att en av eleverna⁸ anmäldes för behov av särskilt stöd i årskurs 7 och att eleven inte har utretts eller fått stöd såvitt lärarna vet. Representanter från elevhälsan uppger att eleven anmäldes för behov av särskilt stöd i september 2023 och att eleven är utredd. Skolinspektionen noterar att eleven inte finns med i den förteckning över elever som har anmälts för behov av särskilt stöd som har inkommit i ärendet. Eleven finns med i den excelfil som rektorn inkommit med, bredvid elevens namn anges endast "HT23".

Lärarna uppger att den andra av eleverna⁹ anmäldes för behov av särskilt stöd i årskurs 7 och att eleven inte har utretts eller fått stöd såvitt lärarna vet. Rektorn uppger att eleven började på skolan i årskurs 8 och att eleven inte har något åtgärdsprogram. Skolinspektionen noterar att eleven inte finns med i den förteckning över elever som har anmälts för behov av

² Elev 1, elev 2, elev 3, elev 4, elev 5 och elev 6

³ Elev 6

⁴ Elev 1

⁵ Elev 2

⁶ Elev 6

⁷ Elev 8 och 9

⁸ Elev 8

⁹ Elev 9

särskilt stöd som har inkommit i ärendet. Eleven finns med i den excelfil som rektorn inkommit med, och där kan det utläsas att eleven anmäldes för behov av särskilt stöd höstterminen 2024 men att det inte har fattats något beslut om att starta en utredning om särskilt stöd.

Särskilt stöd i "Slussen"

I inkommen dokumentation anges att skolan har verksamhet för elever i tre olika grupper, en särskild undervisningsgrupp kallad S-gruppen, samt två grupper som kallas Bryggan och Slussen. I inkommen dokumentation anger rektorn att undervisningen där är organiserad med fasta tider i verksamheterna Bryggan och Slussen. Verksamheten är organiserad utifrån elevens behov som har framkommit genom utredning. Insatserna ska följas upp efter 6–8 veckor. Rektorn anger vidare att skolans arbete med stödinsatserna i dessa grupper är ett utvecklingsområde. Rektorn uppger i intervju att Slussen inte är en särskild undervisningsgrupp utan fungerar som en flex-grupp dit elever på skolan kan gå för att få stöd i ett visst ämne och att detta utgör en särskild stödåtgärd. Även lärarna uppger att Slussen är en form av särskilt stöd. En representant för elevhälsan säger att elever har hamnat för lättvindigt i Slussen och att Slussen har blivit överbelastat samt att det kan finnas elever som har bättre behov av tid i Slussen än de elever som går där nu.

Rektorn och lärarna uppger i intervju att inte alla elever som går i Slussen har åtgärdsprogram. Lärarna uppger tre elever¹⁰ som har börjat få stöd i Slussen. Representanter i elevhälsan uppger under intervju att en av eleverna¹¹ har fått stöd i Slussen under en längre tid och att eleven har ett aktivt åtgärdsprogram sedan oktober 2025, samt att de andra två eleverna får stöd i Slussen utan att ha ett åtgärdsprogram. Rektorn uppger under intervju att lärarnas och elevhälsans uppgifter om en av eleverna¹² stämmer, att en av eleverna¹³ nu har utretts av skolan samt att det stämmer att en av eleverna¹⁴ får stöd i Slussen, rektorn vet dock inte om den eleven har åtgärdsprogram. Rektorn uppger att det finns elever i årskurs 9 som har gått i Slussen sedan de gick i årskurs 7 utan vare sig utredning om behov av särskilt stöd eller beslut om åtgärdsprogram. Rektorn uppger vidare att han inte vill avsluta elevers tid i Slussen innan deras respektive behov av särskilt stöd har utretts.

Åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång

¹⁰ Elev 5, elev 6 och elev 7

¹¹ Elev 6

¹² Elev 5

¹³ Elev 6

¹⁴ Elev 7

I den delvis ifyllda förteckning som getts in över elever som anmälts för utredning av behov av särskilt stöd kan utläsas att 17 beslut om åtgärdsprogram har fattats under perioden 5 september 2025 – 21 oktober 2025. Skolinspektionen har tagit del av åtgärdsprogram som rör sju elever. Tre av åtgärdsprogrammen är upprättade under höstterminen 2025. I dessa tre saknas uppgift om ansvarig person för uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammen. I ett av dem saknas även datum för uppföljning och utvärdering.

I skriftlig dokumentation som inkommit till Skolinspektionen anges att få åtgärdsprogram har blivit utvärderade. Representanter i elevhälsan uppger i intervju att det finns brister på skolan avseende att följa upp och utvärdera åtgärdsprogram. Såväl representanterna i elevhälsan som rektorn uppger att ett möte är inbokat för att gå igenom åtgärdsprogram. Rektorn uppger att det ska ske i januari 2026. Rektorn uppger också att det finns en överblick över vilka åtgärdsprogram det rör sig om och att det är 30 – 40 stycken. Rektorn uppger att elevhälsan vid genomgången ska identifiera om rätt stöd ges och om eleven är i fortsatt behov av stöd. I de fall eleven inte längre har behov av särskilt stöd ska de avsluta åtgärdsprogram.

Rektorn uppger vidare att han har uppmärksammat vissa felaktigheter i åtgärdsprogram och beslut som rör stödinsatser. Rektorn ger som exempel att det har saknats beslut om att en elev ska gå i särskild undervisningsgrupp, att det i beslut om anpassad studiegång saknats information om varför en elev behöver anpassad studiegång och vilka ämnen som anpassats bort samt att det i både utredningar om behov av särskilt stöd och i åtgärdsprogram saknats information om elevens och vårdnadshavarnas bild av behovet. En representant i elevhälsan uppger att det tidigare har fattats beslut som inte baserats på någon utredning och det har beslutats om placering i särskild undervisningsgrupp utan att det har funnits något formellt beslut.

I den förteckning över elever med behov av särskilt stöd som Skolinspektionen har tagit del av anges att samtliga elever som går i gruppen Bryggan samt i den särskilda undervisningsgruppen, den så kallade S-gruppen, nu har aktiva åtgärdsprogram.

Huvudmannen har efter Skolinspektionens besök på skolan gett in fem beslut om anpassad studiegång som har beslutats under perioden 9 december 2025 - 16 januari 2026. I besluten anges anledningen till elevernas behov av anpassad studiegång, vilka ämnen som har anpassats bort och i vilken omfattning samt datum för uppföljning av beslutet. Skolinspektionen noterar att i samtliga fem beslut anges ett tidigare datum för när vårdnadshavare har tagit del av besluten jämfört med datum för när rektor fattat respektive beslut. I två av besluten anges ett tidigare datum för

när uppföljning ska ske jämfört med datum för när rektorn har fattat beslutet.

Huvudmannen anför i en skrivelse till Skolinspektionen att skolan under processen identifierat att utformningen av dokumentation behöver ses över vid insatser av särskilt stöd. Skolan har inte haft en tydlig rutin att fatta rektorsbeslut kring anpassad studiegång. I vissa fall har rektorns beslut om åtgärdsprogram och anpassad studiegång inte alltid upprättats utan legat kvar som arbetsmaterial, vilket gett en större skillnad i datumintervallen mellan upprättande av åtgärdsprogram och när rektorsbeslutet är upprättat än vad som är brukligt. Skolan vill understryka att oaktat detta har själva insatserna ändå fortlöpt.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att den personal som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för ges möjligheter till kompetensutveckling och att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § andra stycket skollagen.)

Om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. (3 kap. 5 § skollagen.)

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen.)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt, i form av distansundervisning och annan undervisning eller i form av anpassad studiegång.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen.)

För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla betygskriterierna. (3 kap. 10 § skollagen.)

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får beslut om avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen fattas (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen.)

Av förarbeten framgår att den process som ska leda fram till beslut om särskilda stödåtgärder eller till ett beslut om att stöd inte ska sättas in kan beskrivas i fem steg: att uppmärksamma, utreda, dokumentera, åtgärda samt följa upp och utvärdera (prop. 2009/10:165 s. 289 f.). Syftet med att ställa krav på upprättandet av ett åtgärdsprogram är att det ska finnas ett dokument för planering och utvärdering av elevens utbildning, så att förutsättningarna för elevens fortsatta lärande blir de bästa. För en elev i behov av särskilt stöd är åtgärdsprogrammet ett nödvändigt pedagogiskt instrument för planering och samarbete mellan lärare, annan personal t.ex. i elevhälsan, eleven och i förekommande fall vårdnadshavare samt för uppföljning och utvärdering av stödåtgärderna. (Prop. 2009/10:165 s. 290)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det av ovan redovisade omständigheter inte framkommit att Uppgårdskolan har brutit mot bestämmelserna när det gäller arbetet med extra anpassningar.

Skolinspektionen konstaterar därefter att utredningen visar att det har funnits omfattande brister inom hela stödprocessen på skolan, att nuvarande rektor har identifierat flera brister och att rektorn tillsammans med EHT nu arbetar för att åtgärda dessa brister. Skolinspektionen bedömer dock att det ännu finns kvar brister i skolans arbete med särskilt stöd.

Anmälan om och utredning av behov av särskilt stöd

Av utredningen framgår att det finns lärare på skolan som inte anmäler elevers eventuella behov av stöd till rektorn, utan som i stället vänder sig direkt till personal i Slussen, som enligt rektorn och lärare är en grupp där elever ges särskilt stöd. Skolinspektionen bedömer att det är en brist att skolpersonal i vissa fall inte gör en anmälan till rektorn eller den rektorn delegerat uppgiften att ta emot anmälan till, när de befارar att en elev inte kommer att uppfylla gällande betygskriterier, trots att eleven har getts extra anpassningar. Skolpersonal har en skyldighet att anmäla om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver säkerställa att personalen känner till och följer skolans rutiner så att rektorn får den information som rektorn behöver för att kunna ta sitt ansvar vad gäller att det startas utredningar om elever som kan vara i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolans arbete med att utreda elever som kan vara i behov av särskilt stöd. Av utredningen framgår att skolans skriftliga rutin anger att den som anmält en elevs eventuella behov av särskilt stöd får återkoppling av EHT om EHT anser att en utredning av särskilt stöd behöver göras. Flera representanter i elevhälsan uppger visserligen att det inte ska vara så att elevhälsan nekar behov av särskilda insatser som personal uttryckt behov av men uppger samtidigt att det kan handla om annan oro som leder till andra kartläggningar. Detta indikerar att EHT efter en anmälan om behov av särskilt stöd inte alltid inleder en utredning av behov av särskilt stöd.

Av utredningen framgår vidare att sex elever, som i årskurs 7 anmälades vara i behov av särskilt stöd, ännu vid slutet av höstterminen i årskurs 9 inte fått beslut om åtgärdsprogram ska upprättas eller inte. För en av eleverna avslutades utredningen om särskilt stöd redan i november 2023 utan att därefter leda till beslut om ifall ett åtgärdsprogram skulle upprättas eller inte, medan det för i vart fall en av de andra eleverna ännu under höstterminen i årskurs 9 inte har startats utredning utifrån anmälan om behov av särskilt stöd. Utöver dessa sex elever finns ytterligare en elev som också anmälades för behov av särskilt stöd i årskurs 7 men där beslut om åtgärdsprogram fattades först i oktober i årskurs 9. Skolinspektionen finner det sannolikt att utredningen inte påbörjats skyndsamt utifrån tiden det tagit från det att anmälan gjordes till det att åtgärdsprogram upprättats. Skolinspektionen konstaterar i sammanhanget att det av utredningen framgår att det har varit rörigt på skolan och att Skolinspektionen inte har kunnat få del av alla uppgifter som efterfrågats kring om, och i så fall när, eventuella utredningar av behov av särskilt stöd har påbörjats och avslutats.

Av skollagen framgår att när rektorn får en anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd är rektor skyldig att se till att en utredning startas skyndsamt. Utredningen visar dock att skolan inte alltid startar utredningar om särskilt stöd trots att lärare har anmält behov av en sådan utredning, och att det har varit så under en lång tid. Skolinspektionen bedömer att rektorn inte uppfyller sin skyldighet att se till att en skyndsamt utredning görs när rektorn fått information om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd vilket utgör en brist.

Särskilt stöd i "Slussen"

Av utredningen framgår också att flera elever, i vart fall två, har eller har haft särskilda stödåtgärder i form av undervisning i Slussen utan att deras behov av särskilt stöd har utretts eller beslutats om i ett åtgärdsprogram. Vidare framgår att det finns elever i nuvarande årkurs 9 som har gått i Slussen sedan årskurs 7 utan att utredning skett eller att beslut har fattats om åtgärdsprogram. Det indikerar att bristen har funnits i verksamheten under en lång tid. Rektorn och representanter i elevhälsan uppger förvisso att rutinen sedan augusti 2025 är att lärare ska anmäla till rektorn via EHT om de anser att en elev ska utredas för behov av stöd i form av tid i Slussen. Trots det finns det lärare som vänder sig direkt till personal i Slussen. Det finns därför anledning att ifrågasätta om rutinen tillämpas av personalen.

Skolinspektionen bedömer att det för vissa elever varken finns en anmälan eller utredning om en elev är i behov av särskilt stöd. Skolinspektionen konstaterar att arbetsgången på skolan i detta avseende innebär att en central del av stödprocessen sätts ur spel. En utredning om särskilt stöd syftar till att ge skolan underlag för att förstå vilket stödbehov en elev har och ska ligga till grund för beslut om särskilt stöd. Utredningen ska göras skyndsamt, och när den är färdig ska rektorn fatta beslut om åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram. Detta är viktigt för att skolan skyndsamt ska kunna sätta in rätt stödåtgärder för eleven. När elever ges särskilda stödåtgärder utan att det finns ett beslut om åtgärdsprogram innebär det också att eleverna och deras vårdnadshavare inte har möjlighet att överklaga ett sådant beslut för det fall de anser att åtgärderna bör ändras.

Åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång

Av utredningen framgår att beslut om anpassad studiegång numera innehåller den information som krävs enligt skollagen det vill säga uppgifter om vilka avvikelser från timplanen eller de ämnen och de mål som annars gäller för utbildningen som beslutet innebär. Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i skolans arbete med åtgärdsprogram.

Utredningen visar att skolan under en lång period inte har följt upp eller utvärderat ett stort antal åtgärdsprogram, och därmed inte säkerställt att eleverna som berörs ges rätt stödåtgärder utifrån sina behov. Utredningen visar också att beslut om åtgärdsprogram inte helt utformas i enlighet med författningarnas krav i detta avseende. I tre av åtgärdsprogrammen som Skolinspektionen har tagit del av saknas uppgift om vem som är ansvarig för att utvärdera och följa upp programmen. I ett av dessa beslut saknas även uppgift om datum för utvärdering och uppföljning. Att skolan inte följer upp och utvärderar åtgärdsprogram är en brist då det av skollagen framgår att programmen ska utvärderas och följas upp. Skolinspektionen bedömer att bristen på utvärdering och uppföljning av insatserna medför att det saknas en bild av om elever ges rätt stödinsatser. Vidare är det en brist att det finns åtgärdsprogram som saknar information som enligt skollagen ska framgå i programmet, som när program ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Såväl elever som lärare, representanter i elevhälsan och rektorn uppger i intervju att det förekommer kränkningar på skolan. Lärarna uppger att det framför allt handlar om verbala kränkningar och att det förekommer verbala kränkningar med rasistiska och homofobiska inslag i alla årskurser. Eleverna uppger i intervju att de hela tiden hör elever som säger kränkande saker till varandra men att det är på skoj och mellan personer som är kompisar. Eleverna och lärarna uppger att det sker få fysiska kränkningar.

Några lärare och flera representanter i elevhälsan uppger att personal inte anmäler alla kränkningar som de får kännedom om till rektorn. Representanterna i elevhälsan uppger i intervju att det beror på att personalen inte kan skolans digitala system tillräckligt bra, det blir en tröskel som gör att en anmälan om kränkande behandling inte blir av. Lärarna uppger att det beror på tidsbrist. En av lärarna säger att det också delvis kan bero på att en anmälan tidigare inte har lett till något samt att det beror på vart man drar gränsen. En lärare uppger att hen frågar den utsatte eleven om hen upplever sig kränkt och anmäler om så är fallet. En annan lärare uppger att hen anmäler allt som hen anser är kränkande oavsett vad eleverna själva tycker. Ytterligare en lärare uppger att hen numera anmäler allt efter att nuvarande rektorn uppmärksammat att det är få anmälningar i det digitala system som används för att anmäla kränkande behandling.

Rektorn uppger både skriftligen inför Skolinspektionens besök och i intervju att han har upptäckt att fysiska kränkningar anmäls men inte alla

verbala kränkningar. Rektorn säger att han har lyft detta med personalen och att anmälningarna om kränkande behandling har ökat.

I den skriftliga dokumentation som Skolinspektionen hämtat in anges att det har gjorts 60 anmälningar om kränkande behandling på skolan under de senaste 12 månaderna. Skolinspektionen har tagit del av fyra av de anmälningar som har upprättats under höstterminen 2025. I dessa anges bland annat händelseförlopp, datum då rektorn tog del av anmälan, hur inblandade elever upplever det som har inträffat och planerade åtgärder. Lärarna, representanter i elevhälsan och rektorn uppger att anmälningarna görs skriftlig i ett digitalt system. Rektorn uppger också att huvudmannen kan ta del av anmälningarna via det digitala systemet.

Rektorn och lärarna uppger att kränkande behandling som anmäls också utreds. Lärarna uppger i intervju att en utredning går till på olika sätt utifrån vad som har skett. Vanligtvis pratar den utredande personalen med berörda elever, dokumenterar i systemet vad som skett och vilka olika versioner som finns, meddelar hemmet och gör uppföljningar. En lärare uppger att det också görs en anmälan till trygghetsteamet, där det finns en elevassistent som hjälper till att följa upp det som hänt. Rektorn uppger att utredningen används för att se vilka insatser skolan ska sätta in. Skolan kan till exempel erbjuda kuratorsstöd eller avstämningar med elever och vårdnadshavare.

Rättslig reglering

En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i verksamheten vad gäller att anmäla uppgifter om kränkande behandling. Av utredningen framgår förvisso att när en anmälan om kränkande behandling gjorts så utreds händelsen. Dock framkommer att personal inte anmäler alla händelser till rektorn när de får kännedom om att en elev upplevt sig utsatt för kränkande behandling. Av skollagen framgår att lärare och annan personal är skyldiga att anmäla om en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten. Att så inte görs i samtliga fall är en brist. Att nuvarande rektor har uppmärksammat detta och att antalet

anmälningar därefter har ökat ändrar inte den bedömningen. När kränkningar inte anmäls systematiskt till rektorn medför detta att skolan inte kan agera för att en utredning startas skyndsamt. Skolan och huvudmannen har inte heller möjlighet att vidta de åtgärder som krävs för att förhindra att kränkningar sker igen.

Beslut om betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans betygskataloger för höstterminen 2024 och vårterminen 2025 för alla elever. Av katalogen framgår att fyra av skolans lärare som saknar lärarlegitimation självständigt har signerat betyg¹⁵ i de ämnen de undervisar i. I betygskatalogen för vårterminen 2025 finns också ett stort antal betyg¹⁶ som saknar signering och där det i stället hänvisas till signeringar som gjorts föregående termin, eller i något fall en termin längre tillbaka.

I intervju uppger en lärare att den tidigare rektorn kunde skriva på beslut om betyg om läraren som undervisade i ämnet inte hade lärarlegitimation. En annan lärare uppger att hen inte vill skriva under andra lärares beslut utan det får rektor göra. En tredje lärare uppger att hen sätter betyg i de ämnen där hen är behörig, i de andra ämnena som hen undervisar i har nuvarande rektor uppgett att denne skriver på betygen. En annan lärare uppger att hen har sambedömt betyg med den obehöriga läraren som undervisar i samma ämne. Ytterligare en annan lärare uppger att hen är obehörig och att hen under sina år på skolan endast har sambedömt enstaka uppgifter men aldrig terminsbetyg. Dessa har hen satt själv och antagit att rektorn skrivit på.

Rektorn uppger i intervju att de lärare som inte har legitimation ska skriva under betyg tillsammans med en legitimerad lärare och att det är en rutin som skolan då behöver följa upp. Rektorn uppger också att han känner till att det finns betyg som saknar signering samt att han ställt frågor om detta men inte fått svar om orsaken.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är

¹⁵ HT24 och VT25: svenska 7a, 7b, 7c, 7d, 9a, 9b; matematik 8a, 9b; musik 8b, 8c, 9b. HT24: teknik 7c, 8b, 9a; fysik 7c, 8b, 9a; tyska 7a, 7 b, 7d, 8a, 8b, 8c, 9a, 9b, 9c, 9 d. VT25: teknik 7b, 7d, 8a; fysik 7b, 7d, 8a; musik 8a, 8d, 9d; kemi 9b, biologi 9b, matematik 8d.

¹⁶ 45 betyg, varav 30 i sin helhet hänvisar till signering HT24 och 15 betyg delvis hänvisar till signering HT24 eller tidigare termin.

legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § skollagen)

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. (6 kap. 10 § skolförordningen)

Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. (7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med betygssättning. Av utredningen framgår att fyra av skolans lärare som saknar legitimation självständigt har signerat betyg i betygskatalogen och att i vart fall en av dem inte får stöd av någon legitimerad lärare vid betygssättningen vilket är en brist då det i skollagen regleras att lärare som inte är legitimerade ska fatta beslut om betyg tillsammans med en legitimerad lärare. Av utredningen framgår också att det i betygskatalogen finns betyg som saknar signering. Detta är också en brist, eftersom den som beslutar om ett betyg ska förse uppgiften med egenhändig signatur i enlighet med Skolverkets föreskrifter.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. (26 kap. 10 § skollagen.)

Ekerö kommuns verksamhet vid Uppgårdskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd, arbetet mot kränkande behandling och beslut om betyg. Det finns därför skäl att förelägga Ekerö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Arbetet för att skapa trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Såväl eleverna som lärarna, representanterna i elevhälsan och rektorn uppger i intervju att eleverna generellt upplever sig trygga på skolan. Eleverna uppger i intervju att det finns vuxna närvarande på rasterna och

att det inte finns någon plats på skolan som känns otrygg. Lärarna uppger i intervju att det finns ett schema för att vara rastvakt som de följer men att det kan vara svårt att som ensam rastvakt täcka hela skolans yta. Lärarna uppger också att skolan har två vuxna som kommer till skolan på frivillig basis och rör sig i korridorerna under rasterna samt att det har gjorts förändringar i den fysiska miljön utanför matsalen som har lett till ökad upplevd trygghet, eftersom det tidigare skedde incidenter där. Lärarna uppger att rektorn har köpt in ett omfattande material kopplat till värdegrundsrelaterade frågor som hela skolan ska börja arbeta med. Rektorn uppger att tanken framåt är att mentorerna på olika sätt ska arbeta med värdegrundsfrågor med sina klasser en gång i veckan på mentorstiden. Lärarna och flera representanter i elevhälsan uppger att tryggheten på skolan följs upp genom enkäter och att trygghet diskuteras med eleverna på mentorstid.

I inkommen dokumentation hänvisas till att skolan bedriver ett förebyggande arbete för att nå studiero genom en gemensam struktur och strategi i klassrummet. Lärarna uppger i intervju att de arbetar utifrån en grundmall med tydliga regler för att lektioner ska bli liknande. Eleverna och lärarna uppger att studieron varierar mellan olika lektioner och klasser. Eleverna uppger att de till stor del är nöjda med studieron. En elev uppger att lärare pratar med dem om studiero när det behövs. En annan elev uppger att skolan följer upp studiero genom enkäter.

I inkommen dokumentation anger rektorn att han har identifierat problem med studieron i en specifik klass på skolan och att flera åtgärder har vidtagits, bland annat kartläggning av både gruppen och enskilda elever samt dialoger med elever och vårdnadshavare. Lärarna och rektorn uppger i intervju att studieron brister i den nämnda klassen. En lärare uppger att det har tagits fram en handlingsplan för klassen och att det sker mycket arbete kring framför allt sex elever, varav en nyligen fått ett uppdaterat åtgärdsprogram avseende särskilt stöd. Läraren uppger också att rektorn har veckovisa samtal med vissa av eleverna och att skolan för kontinuerliga samtal med vissa vårdnadshavare. Lärarna uppger i intervju att åtgärderna handlar om att utreda ordningsstörande beteende och att få ett fungerande beteende hos de elever som stör. Representanter i elevhälsan uppger också att skolan har samtal med elever som stör ordningen och att rektor är involverad i dessa.

Skolinspektionen har tagit del av skolans ordningsregler. I inkommen dokumentation anger rektorn att eleverna är delaktigt i arbetet med ordningsreglerna bland annat genom klassråd och elevråd. Eleverna uppger i intervju att de känner till reglerna och att de genom elevrådet kan påverka utformningen av reglerna. Skolinspektionen har också tagit del av skolans mobilpolicy som anger att eleverna ska lämna in sin mobiltelefon i början av varje lektion. Eleverna uppger att de känner till policyn och att de flesta elever följer den.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Rektorn, en lärare eller en handledare som avses i 21 kap. 13 § får omhänderta mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning för att förebygga störningar i undervisningen. (5 kap. 4 b § skollagen)

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna ska utarbetas och vid behov omarbetas under medverkan av eleverna. (5 kap. 5 § skollagen)

Om en elev i grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. (5kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten vid Uppgårdskolan uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Sara Angeria

Beslutsfattare

Signerat av: Sara Angeria

X Josefine Sjöberg

Föredragande

Signerat av: Josefine Sjöberg